

Tygodnik Europejski

Europe Direct Piotrków Trybunalski

wydarzenia tygodnia 5 października 2026

Po więcej aktualności zapraszamy na stronę główną

Ten numer Tygodnik można pobrać w pdf [tutaj](#).

Najważniejsze wiadomości minionego tygodnia

Sankcje na 10 osób i 17 podmiotów w związku z bezprawną deportacją ukraińskich dzieci do Rosji

28 września Rada Unii Europejskiej zdecydowała o przyjęciu środków ograniczających wobec kolejnych 10 osób i 17 podmiotów odpowiedzialnych za działania podważające integralność terytorialną, suwerenność i niepodległość Ukrainy lub im zagrażające.

Decyzja ta dotyczy osób odpowiedzialnych za systematyczną, bezprawną deportację i przymusowe przemieszczanie ukraińskich dzieci do

Co po Ceucie? KE zaproponowała pięciopunktowy plan wzmocnienia odporności i bezpieczeństwa granic zewnętrznych UE

UE dysponuje kompleksowymi i odpornymi ramami zarządzania migracją, które przyniosły wyraźne rezultaty, a **poziom nielegalnego przekraczania granic jest najniższy od 2021 r.** Ostatnie wydarzenia wystawiły jednak granice UE na próbę, od granic wschodnich po wybrzeże Morza Śródziemnego. **Tegoroczny kryzys w Ceucie pokazał, jak szybko nagle,**

Nowy unijny system łączności krytycznej dla służb interwencyjnych

30 września Komisja Europejska zaproponowała **ustanowienie nowego unijnego systemu łączności krytycznej**, aby zapewnić pierwszym europejskim służbom interwencyjnym bezpieczne i odporne kanały komunikacji w sytuacjach kryzysowych. Opierając się na kluczowych komponentach zbudowanych przez europejskie przedsiębiorstwa, nowy system umożliwia płynną i stabilną komunikację w czasie rzeczywistym między wszystkimi służbami interwencyjnymi, przez cały czas i przez

Federacji Rosyjskiej oraz w obrębie tymczasowo okupowanych terytoriów, a także za ich przymusową asymilację, obejmującą indoktrynację i edukację o charakterze zmilitaryzowanym.

Łamanie praw człowieka w Rosji: Rada wpisuje na listę dziesięć osób w związku z niedopuszczeniem partii Jabłoko do wyborów do Dumy Państwowej

Także 28 września Rada UE przyjęła sankcje wobec dziesięciu osób za wspieranie represji wobec demokratycznej opozycji oraz poważne podważanie demokracji i praworządności w Rosji.

Rada wpisała na listę trzech sędziów Sądu Najwyższego Federacji Rosyjskiej oraz urzędnika Prokuratury Generalnej, którzy brali udział w decyzji o niedopuszczeniu partii politycznej Jabłoko do udziału we wrześniowych wyborach do Dumy Państwowej pod pretekstem rzekomego naruszenia praw autorskich, ekstremizmu i innych przewinień. Jabłoko było jedyną partią polityczną, która otwarcie sprzeciwiła się rosyjskiej wojnie napastniczej przeciwko Ukrainie.

masowe napływy mogą narastać na zewnętrznych granicach UE i prowadzić do sytuacji nadzwyczajnych.

W odpowiedzi na wydarzenia w Ceucie przewodnicząca Ursula von der Leyen określiła pięć kluczowych obszarów działań UE. Opierając się na Europejskiej strategii w zakresie azylu i migracji ze stycznia 2026 r., Komisja określa obecnie dalsze działania w tych pięciu obszarach wraz z kluczowymi działaniami dla różnych podmiotów, rozszerzając istniejące narzędzia i ramy oraz tworząc w razie potrzeby nowe:

- Zacieśnienie współpracy z krajami partnerskimi w celu zapobiegania nielegalnej migracji
- Wzmocnienie granic zewnętrznych UE
- Poprawa monitorowania, orientacji sytuacyjnej i systemów wczesnego ostrzegania
- Rozbijanie siatek zajmujących się przemytem migrantów i handlem nimi
- Skuteczniejsza readmisja w krajach trzecich

Co dalej?

wszystkie granice UE, nawet w przypadku niedostępności naziemnych systemów łączności.

Pożary, powodzie, burze, zagrożenia dronami dla infrastruktury krytycznej lub ataki terrorystyczne wymagają skutecznej i dobrze skoordynowanej reakcji ze strony naszej policji, strażaków, służb medycznych i zespołów ochrony ludności. Obecnie ich zdolność do komunikowania się ze sobą jest ograniczona – ich systemy łączności nie są połączone i przestają działać, gdy przekraczają granicę. Oznacza to, że służby ratunkowe często nie mogą komunikować się z innymi, gdy pracują nad ratowaniem ludzi, przywracaniem bezpieczeństwa i bezpieczeństwa publicznego w sytuacjach kryzysowych i nadzwyczajnych.

Źródło i więcej informacji: [tutaj](#).

Więcej: [tutaj](#).

Pięciopunktowy plan zostanie przedstawiony państwom członkowskim na posiedzeniu Rady ds. Wymiaru Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych w dniach 1–2 października 2026 r. Sprostanie zidentyfikowanym wyzwaniom wymaga wspólnych działań państw członkowskich, agencji WSiSW i Komisji, a ten pięciopunktowy plan będzie realizowany w sposób skoordynowany przez wszystkie te państwa.

Więcej informacji: [tutaj](#).

W hołdzie dla dziennikarek śledczych

Nagroda Dziennikarska im. Daphne Caruany Galizii za 2026 rok: wybrano dziesięciu finalistów

Do szóstej edycji Nagrody Dziennikarskiej im. Daphne Caruany Galizii jury wybrało dziesięć śledztw dziennikarskich.

O nagrodzie

Znamy nominowanych do Nagrody im. Sacharowa 2026

Kandydatury do tegorocznej nagrody zostały przedstawione przez grupy polityczne w czwartek 1 października 2026. Głosowanie, które wyłoni trzech finalistów, odbędzie się w październiku.

Kandydatami do [Nagrody im. Sacharowa za wolność myśli](#) w 2026 roku — najwyższego europejskiego wyróżnienia za zaangażowanie i działalność na rzecz praw człowieka — są (w kolejności alfabetycznej):

Ponad 210 mln euro na wsparcie ponad 700 naukowców w budowaniu ich karier w Europie

Ponad 700 zagranicznych naukowców będzie mogło rozwijać swoją karierę w Europie dzięki dodatkowemu zwiększeniu o ponad 210 mln euro [środków na działania „Maria Skłodowska-Curie” \(MSCA\)](#) – jeden z sztandarowych europejskich programów na rzecz kariery naukowej.

Finansowanie jest częścią inicjatywy

Nagrodę Dziennikarską im. Daphne Caruany Galizii ustanowiono w 2020 roku. Otrzymują ją zawodowi dziennikarze i zespoły dziennikarskie dowolnej narodowości. Mogą oni zgłaszać wnikliwe materiały opublikowane lub wyemitowane przez media z siedzibą w jednym z 27 państw członkowskich Unii. Zwycięską pracę wybiera niezależne jury złożone z przedstawicieli prasy i społeczeństwa obywatelskiego z 27 państw członkowskich, a także przedstawicieli głównych europejskich stowarzyszeń dziennikarskich. Nagroda oraz kwota 20 000 euro stanowią wyraz uznania roli wolnych mediów i silnego poparcia Parlamentu Europejskiego dla dziennikarstwa śledczego.

Kim była Daphne Caruana Galizia?

Daphne Caruana Galizia była maltańską dziennikarką, blogerką i działaczką antykorupcyjną. Szczegółowo informowała o korupcji, praniu pieniędzy, przestępczości zorganizowanej, sprzedaży obywatelstwa i powiązaniach rządu maltańskiego z dokumentami panamskimi. Spotkały ją wielokrotne nękania i groźby. 16 października 2017 roku zginęła w wyniku wybuchu samochodu-pułapki.

– Hussam **ABU SAFIYA**, Palestyna, nominowany przez grupy Zielonych i Lewicy (GUE/NGL);

– Nayib **BUKELE**, Salwador, nominowany przez grupę Europa Suwerennych Narodów (ESN);

– **Międzynarodowy Trybunał Karny** i jego urzędnicy, nominowani przez Grupę Socjalistów i Demokratów (S&D);

– Tundu **LISSU**, Tanzania, nominowany przez Grupę Europejskiej Partii Ludowej (EPL) oraz grupę Europejskich Konserwatystów i Reformatorów (EKR);

– Taraneh i Romina **RAHIMI**, Iran, nominowane przez grupę Patrioci dla Europy (PfE);

– **STANDING TOGETHER**, Izrael, nominowana przez grupę Renew Europe.

Kandydatury przedstawiono podczas wspólnego posiedzenia [Komisji Spraw Zagranicznych](#), [Podkomisji Praw Człowieka](#) oraz [Komisji Rozwoju](#).

Kontekst i dalsze kroki

Co roku Parlament przyznaje Nagrodę im. Sacharowa za wolność myśli, aby uhonorować wyjątkowe osoby i organizacje broniące praw człowieka i

Komisji Europejskiej „Wybierz Europę”, której celem jest uczynienie z UE głównego światowego magnesu dla talentów naukowych, badań naukowych i innowacji technologicznych.

Uzupełnienie stanowi odpowiedź na rekordowe zapotrzebowanie na możliwości kariery naukowej w Europie. W ramach zaproszenia do składania wniosków o stypendia podoktorskie MSCA w 2026 r. [otrzymano 21 627 wniosków od naukowców z całego świata](#), co stanowi największą liczbę wniosków otrzymanych na jakiegokolwiek działanie finansujące w ciągu ponad 40 lat unijnych programów ramowych w zakresie badań naukowych i innowacji.

Od redakcji: do Europy przenosi się coraz więcej naukowców z USA – z powodu cięć budżetowych, zamrażania grantów badawczych oraz restrykcji – także politycznych i ideologicznych – wprowadzanych przez władze USA wobec wyższych uczelni.

Więcej: [tutaj](#).

Źródło: [tutaj](#).

Hołd dla Anny Politkowskiej

W 20. rocznicę jej zabójstwa postowie do Parlamentu Europejskiego z Komisji Praw Człowieka oraz Delegacji do spraw współpracy parlamentarnej UE–Rosja oddadzą w Strasburgu hołd rosyjskiej dziennikarce Annie Politkowskiej.

KIEDY: poniedziałek 5 października, godz. 19.30–20.30

Anna Politkowska była rosyjską dziennikarką i obrończynią praw człowieka. Została zastrzelona 20 lat temu, 7 października 2006 roku, w windzie swojego bloku mieszkalnego w Moskwie. Opublikowała wiele artykułów i kilka książek poświęconych sytuacji w zakresie praw człowieka w Rosji, Czeczenii i na Kaukazie Północnym. Była również zaangażowaną obrończynią praw człowieka w Rosji i skutecznie wspierała ofiary ich naruszeń, zwłaszcza w Czeczenii.

Źródło (ang.): [tutaj](#).

podstawowych wolności.

W 2025 roku nagrodę otrzymali [Andrzej Poczobut](#), dziennikarz i działacz polskiej mniejszości na Białorusi, oraz [Mzia Amaglobeli](#), gruzińska dziennikarka i pierwsza kobieta będąca więźniem politycznym w Gruzji od czasu uzyskania przez ten kraj niepodległości.

Komisje Spraw Zagranicznych i Rozwoju zagłosują nad listą trzech finalistów 19 października w Strasburgu, a Konferencja Przewodniczących podejmie decyzję w sprawie laureata 22 października.

Źródło: (ang.) [tutaj](#).

Tłum. ED Piotrków ze wsparciem AI

Więcej o nagrodzie: [tutaj](#).

Zapowiedzi wydarzeń, ogłoszenia, konkursy

Ruszyła kolejna runda #DiscoverEU dla osiemnastolatków

Masz 18 lat i Twoje miejsce zamieszkania znajduje się w jednym z krajów UE lub krajów spoza UE stowarzyszonych z programem Erasmus+? Weź udział w programie DiscoverEU i wyrusz w podróż po Europie!

Zgłoszenia przyjmowane są do 15 października do godziny 12.00

Wszystkie niezbędne informacje znajdują się [tutaj](#).

#DiscoverEU

Laureaci naszego konkursu z okazji Europejskiego Dnia Języków

Z przyjemnością zawiadamiamy, że laureatami naszego konkursu z okazji Europejskiego Dnia Języków 2026, który odbył się 28 września 2026 zostali:

W kategorii szkół podstawowych:

I miejsce: Urszula Kamińska ze Szkoły Podstawowej nr 13 w Piotrkowie Trybunalskim

II miejsce: Lena Kubala ze Szkoły Podstawowej nr 5 w Piotrkowie Trybunalskim

III miejsce: Wiktor Marchlewicz ze Szkoły Podstawowej nr 13 w Piotrkowie Trybunalskim

W kategorii szkół ponadpodstawowych

I miejsce: Szymon Zatorski z Zespołu Szkół Centrum Kształcenia Zawodowego w Bujnach

II miejsce: Michał Płachta z Liceum Ogólnokształcącego w Tuszynie

III miejsce: Roksana Mazut z Zespołu Szkół Drzewnych i Ochrony Środowiska w Radomsku

Serdecznie gratulujemy przede wszystkim Laureatom, ale także ich rodzicom, nauczycielom i szkołom.

Wyjątkowy program wsparcia w gminie Rozprza

Samotność i ograniczenia wynikające z pogarszającego się zdrowia to wyzwania, które dotyczą co raz większą liczbę starszych osób. W gminie Rozprza, która podobnie jak wiele innych samorządów w kraju zmagają się z problemem starzenia się społeczeństwa, nie zapomniano o osobach, dla których codzienne czynności stały się dużym wyzwaniem. Od początku roku realizowany jest tu wyjątkowy projekt, dzięki któremu potrzebujący seniorzy nie muszą opuszczać swoich domów, by otrzymać niezbędną opiekę. [Wszystko za sprawą „usług sąsiedzkich” współfinansowanych z Funduszy Europejskich.](#)

Pomocna dłoń sąsiada

Programem objęto mieszkańców gminy, dla których prowadzenie własnego gospodarstwa domowego stało się zbyt trudne ze względu na wiek czy stan zdrowia. Są to osoby samotne lub takie, których bliscy z różnych przyczyn nie są w stanie zapewnić im wystarczającej opieki każdego dnia. Kluczem do sukcesu tej inicjatywy jest stworzenie dla każdego uczestnika indywidualnej ścieżki wsparcia, idealnie dopasowanej do jego osobistych potrzeb.

Więcej o projekcie: [tutaj](#).

Zespół Europe Direct Piotrków Trybunalski

Ciekawe publikacje, statystyki, wydarzenia

Eurobarometr: trzech na czterech pracowników w UE doświadczyło cyberzagrożeń w miejscu pracy

Z nowego badania Eurobarometru wynika, że zagrożenia cybernetyczne są szeroko rozpowszechnioną rzeczywistością w europejskich miejscach pracy. Trzech na czterech pracowników stwierdziło, że natknęli się na podejrzane wiadomości e-mail, wiadomości lub linki w pracy. Phishing pozostaje najczęstszym zagrożeniem (39%), a także często zgłaszane są próby kradzieży danych osobowych, hasel i ataków złośliwym oprogramowaniem. Rozwój sztucznej inteligencji stwarza nowe wyzwania: chociaż 72% pracowników czuje się pewnie, zauważając podejrzane wiadomości e-mail, tylko 48% twierdzi, że może zidentyfikować fałszywe wideo

Europejscy kawosze płacą więcej za kawę

W 2025 r. UE importowała 2,9 mln ton kawy z państw trzecich. Wielkość ta nieznacznie wzrosła w porównaniu z dekadą temu, w 2015 r. (2,7 mln ton), ale wartość importu znacznie wzrosła z 8,6 mld euro do 18,7 mld euro w ubiegłym roku.

Większość kawy importowanej w 2025 r. pochodziła z 2 krajów: Brazylia (1 005 200 ton, czyli 34 % całkowitego przywozu spoza UE) i Wietnam (587 500 ton, 20 %). Na kolejnych miejscach znalazły się Uganda (262 400 ton, 9 %), Kolumbia (162 900 ton, 6 %) i Honduras (136 500 ton, 5 %).

Największymi importerami kawy w UE są: Niemcy, Włochy i Hiszpania. Kraje te są także liderami w UE w produkcji kawy gotowej do spożycia. **A Polska zajmuje**

w 2024 roku na statystycznego Europejczyka przypadało 129 kg zmarnowanej żywności!

W 2024 r. w UE wytworzono około 129 kilogramów (kg) odpadów żywnościowych na osobę. Łącznie UE wygenerowała 57,9 mln ton odpadów żywnościowych, w tym zarówno części jadalnych, jak i niejadalnych, co oznacza nieznaczny wzrost o 0,7 % w porównaniu z 2023 r. (57,5 mln ton).

Odpady z gospodarstw domowych stanowiły ponad połowę wszystkich odpadów żywnościowych (53%), co odpowiada 69 kg na osobę, a kolejne 12% pochodziło z restauracji i usług gastronomicznych (15 kg na mieszkańca). Pozostałe 35 % powstało na wcześniejszych etapach łańcucha dostaw żywności: 19% pochodziło z produkcji produktów spożywczych i

wygenerowane przez sztuczną inteligencję. W ankiecie podkreślono wyraźną lukę między świadomością a codzienną praktyką. Chociaż większość pracowników dostrzega ryzykowne zachowania w internecie, podstawowa higiena cyberbezpieczeństwa nie jest jeszcze systematyczna.

Jak na tym tle wypada Polska? Tego dowiedzieć się można zaglądając do **wyników badania dla Polski**, czyli [tutaj](#).

Źródło i więcej informacji: [tu](#).

5 miejsce w tym zestawieniu.

Źródło i więcej informacji: [tutaj](#).

napojów (25 kg na mieszkańca), a 8% z produkcji podstawowej i sprzedaży detalicznej oraz innej dystrybucji żywności (po 10 kg na mieszkańca).

Źródło i więcej informacji: [tutaj](#).

W tym tygodniu w Radzie UE/Radzie Europejskiej

Rada do Spraw Gospodarczych i Finansowych (9 października 2026)

Rada ma ustalić stanowisko w sprawie pakietu dotyczącego integracji rynków oraz nadzoru – jednego z kluczowych elementów unii oszczędności i inwestycji. Ministrowie finansów wymienią też m.in. poglądy na temat konkurencyjności sektora bankowego.

Źródło: [tutaj](#).

W tym tygodniu w PE

Sesja plenarna 5 - 8 października 2026, Strasburg

Najważniejsze punkty programu obrad

Priorytety Parlamentu przed październikową Radą Europejską: podczas debaty we wtorek posłowie do PE omówią z przewodniczącą Komisji Europejskiej Ursulą von der Leyen oraz prezydencją irlandzką najważniejsze tematy szczytu UE 15–16 października.

Posłowie chcą uwzględnienia priorytetów Parlamentu w długoterminowym budżecie UE: w środę Parlament omówi postępy w negocjacjach dotyczących kolejnego długoterminowego budżetu UE od czasu przedstawienia poselskich postulatów w kwietniu.

AGILE: Parlament ma zatwierdzić nowy unijny program innowacji w dziedzinie obronności: program odpowiada na nowe wyzwania dla bezpieczeństwa ukształtowane przez rosyjską wojnę przeciwko Ukrainie, gdy kluczowe znaczenie mają szybkie cykle innowacji obronnych o niskich kosztach.

Przeciwdziałanie kryzysowi kosztów utrzymania: we wtorek po południu posłowie do Parlamentu Europejskiego oraz przedstawiciele Komisji i Rady omówią sposoby przeciwdziałania obecnemu kryzysowi kosztów utrzymania.

Parlament ma potępić rosyjskie wybory i ocenić sytuację w Ukrainie : we wtorek posłowie do PE oraz szefowa polityki zagranicznej UE Kaja Kallas omówią niedemokratyczne wybory parlamentarne, które odbyły się w Rosji w dniach 18–20 września.

Stosunki polityczne UE–Chiny: w obliczu narastających napięć geopolitycznych i gospodarczych posłowie we wtorek omówią politykę UE wobec Pekinu, a w środę zagłosują nad rezolucją w tej sprawie.

Poprawa ochrony pracowników narażonych na kontakt z niebezpiecznymi chemikaliami: we wtorek Parlament ma zatwierdzić nowe przepisy, w celu poprawy unijnych standardów ochrony pracowników narażonych na kontakt z niektórymi niebezpiecznymi substancjami.

Propozycje Parlamentu dotyczące intensyfikacji walki z korupcją w UE: w czwartek posłowie będą zadawać Komisji pytania i przedstawiać własne propozycje dotyczące pierwszej unijnej strategii antykorupcyjnej, która ma zostać przedstawiona przed końcem 2026 r.

Pełen porządek obrad: [tutaj](#).